

Матвійчук Інна Олександрівна
студентка групи ЕП-37 к,
Міляр Людмила Франціна
ст. викладач кафедри менеджменту організацій і адміністрування,
Житомирський державний
технологічний університет,
м. Житомир

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В УПРАВЛІННІ РИЗИКОМ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

In the article the main methods of risk management for implementation and the ability to manage risk in enterprise analyzed.

В сучасних умовах діяльність підприємства тісно пов'язана з ризиком, який може завдати суттєвих втрат підприємству. Це спонукає до того, щоб діяльність підприємства була спрямованою на його зменшення і, таким чином, на зниження втрат. Відтак, в діяльності підприємства активно використовується механізм ризик-менеджменту, який дозволяє управляти ризиком.

Проблемі управління ризиком значну увагу приділяли відомі українські й зарубіжні науковці, серед яких виділимо наукові доробки В.В. Вітлінського, О.І. Ястремського, А.П. Альгіна, І.Т. Балабанова, С.М. Ілляшенко, Г.В. Чернової та інших, в працях яких досліджено сутність ризику, визначено фактори й причини його виникнення, методи оцінки ступеня ризику.

Проведений аналіз наукових праць з даної проблематики засвідчує, що до визначення поняття «ризик-менеджмент» існують різні підходи. Найбільш поширеним є визначення ризик-менеджменту як системи управління ризиком та економічними, точніше фінансовими відносинами, які виникають у процесі управління [1].

На нашу думку, ризик-менеджмент включає систему ідентифікації, управління та супроводження (контролю) ризику. Управління ризиком є складним процесом, який має на меті мінімізацію втрат, пов'язаних з ризиком, та, в окремих випадках, в найкоротші терміни.

Ефективне управління ризиком потребує достовірної внутрішньої та зовнішньої інформації. Це пов'язано з тим, що якщо підприємство буде використовувати неточну, викривлену, неповну інформацію, то це може привести до зростання інтенсивності загроз. Ліквідація чи мінімізація ризику вимагає точної інформації, на основі якої будуть вибудовуватись стратегії, реалізація яких дозволить зменшити загрози.

В сучасній практиці управління ризиком вирізняють різні методи впливу на ризик, зокрема, це:

- уникнення ризику – це недопущення його настання, що потребує достатньо великих коштів та кваліфікованих спеціалістів. Уникнення ризику тягне за собою процес постійного дослідження інформації з різних аспектів діяльності підприємства (щодо споживачів, економіки, персоналу, поставок, збуту тощо);
- вирівнювання ризику – цей спосіб передбачає проведення паралельних операцій, які носять позитивну тенденцію і таким чином, вирівнюють негативні тенденції;
- зниження ризику – полягає в скороченні понесених збитків від нього;
- збереження існуючого рівня ризику полягає не у вирішенні самої проблеми, що приводить до цього ризику, а в тому, щоб знайти джерело фінансування та покривати свої збитки (позика в банку, здача вільних цехів в оренду, залучення інвестора тощо).

Ці методи не виключають один одного, і можуть застосовуватись одночасно.

Крім того, необхідно виділити методи передачі ризику третім особам: страхування, хеджування, фінансові гарантії, доручення та інші.

З окреслених вище способів впливу на ризик можна сказати, що в кожній конкретній ситуації і для кожного підприємства необхідно обирати свій варіант, на вибір якого впливатиме цілий ряд факторів, серед яких можна виділити фінансовий стан підприємства, компетентність керуючого персоналу, якість інформаційного забезпечення та ін. Отже, впровадження в діяльність підприємства системи ризик-менеджмент дозволить підвищити обґрунтованість прийняття управлінських рішень в ризиковій ситуації, а відтак покращити результати господарської діяльності і забезпечити стабільність розвитку.

Список використаних джерел

1. Балабанов И.Т. Риск-менеджмент [Текст] / И.Т. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, – 1996. – 192 с.
2. Вітлінський, В.В. Ризикологія в економіці та підприємстві [Текст]: монографія / В.В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко ; Київськ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2004. – 480 с.
3. Гранатуров, В. М. Аналіз підприємницьких ризиків: проблеми визначення, класифікації та кількісної оцінки [Текст]: моногр. / В.М. Гранатуров, І.В. Литовченко, С.К. Харічков. За наук. ред. В.М. Гранатурова ; НАН України. Ін-т пробл. ринку та екон.-екологіч. дослідж. – О.: [б. и.], 2003. – 162 с.